کورد وشەڕی مۆدێرنیتە.. مەحمود عەبدوڵڵا

بێ تێگەیشتن لەمۆدێرنیتە، لەکێشەکانی ڕۆژهەڵاتی ناوین تێناگەین،لەهێرشەکانی دەوڵەتی تورکیش هەروەها . کاتێک ئۆجالان دەڵێت سەدەی بیست ویەک سەرەڕای ئەگەری سەرکەوتن بۆکوورد ، ئەگەری جینۆسایدیش لەئارادایە.ئەمە تەنیا پەیوەست نییە بەفاشیزمی دەوڵەت نەتەوەی تورک بەڵکو پەیوەندی بە بناغەی مۆدێرنیتەوە هەیە.دەبێت ئێمە لەمۆدێرنیتەو بنەماکانی تێبگەین هاوکات لەوداڕوخان وئاستنزمیەی سیاسەت و مرۆڤیش تێبگەین، کە نیچە وەک گەورەترین مەترسی دەیبینێت بۆسەر مرۆڤایەتی،بەتایبەت داڕوخانی فەلسەفە و بچوکبونەوەو تایبەتمەندبونی و بون بەپسپۆڕی .یان بەواتایەکیتر مەترسی داگیرکردنی عەرشی فەلسەفە لەلایەن زانستەوە. کە نیچە مەترسیەکەی دەبینی و پێشبینی هزرڤانانی نوێی دەکرد بۆ ئەوەی بێن مرۆڤ لەوداڕوخانە و لەم ماڵیبون و گ□مزایەتیەی زاناکان دەیکەن دوای ئەوەی لە هەردو سەروەر دین و فەلسەفە ڕزگاریان بوو.

کاتێک دەڵێین جینۆساید لەبناغەی مۆدێرنیتەدایە لەبەر ئەوەیە کە بیری مۆدێرن هەڵگری ئایدیاو بیرۆکەی پێشکەوتنە،ئەمەش دروشمێکیان بیرۆکەیەکی بەتەواوی هەڵەیە لەدیدی نیچە وە .چونکە بابەتی پێشکەوتن لە کێشەدایە لەگەڵ کلتورەکانی تر و بەردەوام هەوڵی مارژیناڵیزە و پەراوێزی کلتورەکانیتر دەکات، واتا بیری مۆدێرن هەرلەسەرەتاوە لەگەڵ هەندێک کێشە دەرگیربووە،کە بەبێ ڕزگاربون لێیان لە جین□ساید ڕزگاری نا بێت ،چونکە بەبێ ڕزگاربون لەدوالیزمی پێشکەوتو ودواکەوتو مرۆڤایەتی بەتایبەت کۆمەڵگەکانی دەرەوەیی شارستانیەتی ڕۆژئاوا لەمەترسی تواندنەوە ڕزگاریان نا بێت. جیالەوەی کۆمەڵگە ئەوروپیەکان ئێستا لەسەردەمی ئینحیلال دەدەژین و بونە مێگەلی مۆدێرن، بە قەولی نیچە لە ڕێکخستنی سیاسیدا گەیشتونەتە ئاستی داڕوخان، ئەوا سورن لەسەر تواندنەوەی کۆمەڵگا ڕۆژهەڵاتیەکان تەنانەت لەناو خودی خۆیشیدا شارستانیەتی ئەوروپا لەدژایەتیدایە لەگەڵ هەر تەرزە ژیان و ئەخلاقێکیتر، ئەخلاقی باڵا.

بۆیە ئەمڕۆ ئەو روپا کە بانگەشەی ئەخلاق دەکات و دەڵێت"من ئەخلاقم" وەک سەگ گاز لە هەر فەلسەفەکارێکیتر دەگرن واتا فەلسەفەکار ی نوێ ،نا مەسیحی و نائەوروپی ودژی فیترەی مێگەل ،ئەو فەلسەفە کارەی زەمینە بۆ مرۆڤی باڵا خۆشدەکات.

ئەوەی شارەزایی هزری نیچ□ بێت دەزانێت ئۆجالان مرۆڤی باڵایە، یان

ئەو هەورە قوڕس و بروسکەیە موژدەی مر□قی باڵایە. کە ئەوسەگا نەی هێشتا لەداڵا نەکانی ئەوروپا خەریکی وەڕینن گەلەکۆمەکییان لێکرد. ئەوە مۆدێرنیتەی سەرمایەدارییە کە دژی گەریلایە ، ئەو شارستانیەتی ڕۆژئاواو سەرمایەداری فەتحکارە لەدژی ئاپۆ و پەکەکە …کە هەوڵدەدات بۆ ئایندە،ئەو مرۆڤەیە کە زەردەشتی نیچە مژدەی دەدا لەدژی مێگەلی ناو مەترە پۆڵەکان. ئەومرۆڤەی کە هیچ شتێک ی بۆخۆی ناوێت هەموو ڕۆحی خۆی دەبەخشێت تا خانو بۆ مرۆڤی باڵا ، مرۆڤی ئایندە دروستبکات.بۆیە ئەگەر لە مۆدێرنیتە تێبگەین لەو ڕۆحە سەرچڵ و پێشکەونخوازەی مۆدێرنە تێبگەین ئەوسا دەزانین ئەوەی لەدژی گەریلا پەیڕەو دەکرێت تەنها لەدژی گەریلا نییە وەک کورد بەڵکو لەدژی ئایندەیە لەدژی مرۆڤی ئایندەیە ئەو مرۆڤەی کە دەیەوێت لەوقەدەرە ڕزگاری بێت کە بەسەریدا سەپاوە . بەڵام کاهینەکانی بازاڕ و ئابوری سەرمایەداری و نیولیبڕالیزم وەک ئایدیۆلۆژیای سەرمایەداری ڕێگرن ل□ بەردەم لەدایکبونی مرۆڤی باڵا .

مەحمود عەبدوڵڵا